

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6320200542
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2020:6320200542.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti X., D., nar. XX.XX.XXXX a X., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja trvale bytom T., H. T. XXX/XXX, t.č. v ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Polomka, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Brezno, deti otca H. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX, M. a matky Z. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., H. T. XXX/XXX, t.č. na neznámom mieste, o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, na pozbavenie rodičov maloletých detí výkonu rodičovských práv a o ustanovenie poručníka maloletým deťom, takto

rozhodol:

I. Rodičia otec H. X., nar. XX.XX.XXXX a matka Z. X., rodená R., nar. XX.XX.XXXX p o z b a v u j ú sa rodičovských práv vo vzťahu k maloletým deťom D. X., nar. XX.XX.XXXX a X. X., nar. XX.XX.XXXX.

II. Maloletým deťom D. X., nar. XX.XX.XXXX a X. X., nar. XX.XX.XXXX sa u s t a n o v u j e Obec Šumiac za poručníka, ktorý je povinný a oprávnený maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti o ne bez vykonávania osobnej starostlivosti o maloleté deti.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 09.12.2019 Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Brezno doručil tunajšiemu súdu podanie, ktorým sa jednak domáha vyhlásenia maloletých detí za osvojiteľné a aj pozbavenia ich rodičov rodičovských práv a ustanovenia poručníka maloletým deťom.

2. Vo veci vyhlásenia maloletých detí za osvojiteľné v zmysle ustanovenia § 137 ods. 1 CMP môže Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Brezno ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podať návrh. Vo veci pozbavenia rodičov maloletých detí rodičovských práv a o ustanovenia poručníka maloletým deťom môže uvedený úrad podať len podnet.

3. Uvedené konania sa na spojenie nehodia, preto súd konanie o pozbavenie rodičov rodičovských práv a o ustanovenie poručníka maloletým deťom vylúčil na samostatné konanie, čo mu umožňuje ustanovenie § 166 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa v žalobe uvádzajú veci, ktoré sa na spojenie nehodia, alebo ak odpadnú dôvody, pre ktoré súd konanie spojil, súd môže niektorú vec vylúčiť na samostatné konanie.

4. V konaní zn. 8P/204/2019 o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno na vyhlásenie maloletých detí za osvojiteľné tunajší súd rozsudkom č. k. 8P/204/2019-61 zo dňa 07.04.2020 rozhodol, že obidve maloleté deti sú osvojiteľné. Tento rozsudok ešte nie je právoplatný.

5. O podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno na pozbavenie rodičov maloletých detí výkonu rodičovských práv a ustanovenie poručníka maloletým deťom Okresný súd Brezno uznesením č. k. 8P/52/2020-24 zo dňa 20.04.2020 ex officio začal konanie o pozbavenie rodičov maloletých detí výkonu rodičovských práv a o ustanovenie Obce Šumiac za poručníka maloletým deťom.

6. Dňa 28.05.2020 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, na ktoré sa nedostavili rodičia maloletých detí a ani zástupca Obce Šumiac a Centra pre deti a rodiny Polomka.

7. Obec Šumiac prípisom zo dňa 18.03.2020 oznámila Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, že preberá poručníctvo nad maloletými deťmi.

8. Centrum pre deti a rodiny Polomka dňa 11.05.2020 zaslalo súdu písomnú správu na maloleté deti, z ktorej vyplýva, že obidve maloleté deti boli prijaté do centra dňa 01.02.2018 na základe neodkladného opatrenia.

Maloletý D. je umiestnený v profesionálnej náhradnej rodine, navštevuje Materskú škôlku v Revúcej, je živý, neposedný, vyžaduje si neustály dozor. Rozvoj jeho rečovej komunikácie napreduje pomaly. Potrebné je pokračovať aj v rozvíjaní psychomotorického vývoja. Samoobslužné činnosti zvláda, je šikovný. Prekonal bežné respiračné ochorenia. Nenavštevuje žiadnych odborných lekárov.

Maloletý X. je umiestnený v profesionálnej náhradnej rodine v Predajnej. Od začiatku vyžaduje zvýšenú starostlivosť, absolvuje rôzne lekárske vyšetrenia a rehabilitačné pobyty. Trpí diagnózou Centrálne tonusová a koordinačná porucha - disociovaný svalový tonus. Vďaka zvýšenej obetavej starostlivosti profesionálneho náhradného rodiča a včasnej diagnostiky je stav maloletého výrazne zlepšený a hlavne dokáže chodiť bez pomoci iných. Je živý, vyžaduje si neustály dozor a motiváciu. Vývin reči je vzhľadom na vek oneskorený a menej rozvinutý. Navštevuje logopédiu v Brezne.

Dňom 24.01.2019 boli obidve maloleté deti zapísané do prehľadu detí, ktorým je treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť formou pestúnstva.

Posledné osobné stretnutie rodičov a maloletých detí sa uskutočnilo 19.09.2018. Od tej doby rodičia centrum ohľadne maloletých detí telefonicky kontaktovali asi len 4 až 5 krát (v roku 2019 - 22.01., 19.02., 03.04., 12.06. a 17.06. a v roku 2020 - 28.01., 13.02.). Centrum iniciovalo stretnutie rodičov s maloletými deťmi na deň 18.06.2019, rodičia uviedli, že kvôli pohrebu príbuzného nemôžu prísť. Podľa informácií centra rodičia často menili bydlisko. V januári 2020 pri telefonickom kontakte mali záujem zistiť či sú deti ďalej v centre, resp. či sú adoptované. Dňa 13.02.2020 centrum kontaktovala matkina sestra (matka bola pri nej prítomná), ktorá zisťovala aké sú možnosti pobytu v jej domácnosti pre maloletého D.. Bolo jej vysvetlené, že sú potrebné osobné návštevy s maloletým, nakoľko nemá s ním žiaden vzťah. O maloletého X. sa vôbec nezaujímal. Ich nezáujem ospravedlňovali zlou finančnou situáciou a stratou bývania. Centrum sa domnieva, že záujem rodičov o maloleté deti nie je skutočný.

Rodičia si vyživovaciu povinnosť určenú súdom vôbec neplnia. Centrum súhlasí s tým, aby rodičia maloletých detí boli pozbavení výkonu rodičovských práv a maloletým deťom aby bola za poručníka ustanovená Obec Šumiac.

9. Na pojednávaní dňa 28.05.2020 kolízny opatrovník uviedol, že trvá na tom, aby rodičia maloletých detí boli pozbavení výkonu rodičovských práv, nakoľko o maloleté deti neprejavujú záujem. S maloletými deťmi sa osobne stretli v roku 2018. Maloleté deti svojich rodičov nepoznajú. Podľa kolízneho opatrovníka pár telefonických kontaktov so zariadením kde sú deti nie je skutočným záujmom o tieto deti. Rodičia maloletých detí často striedajú bydliská.

10. Podľa § 38 ods. 4 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine) ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa, alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

11. Podľa § 39 ods. 2 Zákona o rodine, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov, alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

12. Podľa § 39 ods. 4 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení, alebo o pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

13. Podľa § 56 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine) ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností, alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

14. Podľa § 56 ods. 3 Zákona o rodine ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

15. Podľa § 57 ods. 3 Zákona o rodine ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálno-právnej ochrany podľa osobitného predpisu.

16. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že obidve maloleté deti pochádzajú z manželstva. Vzhľadom k tomu, že rodičia sa o maloleté deti nedokážu postarať, matka prišla o strechu nad hlavou, Okresný súd Brezno uznesením č. k. 8PPom/2/2018-16 zo dňa 01.02.2018 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým obidvoch maloletých odovzdal do Centra pre deti a rodiny Polomka. V uvedenom centre sa maloleté deti nachádzajú od 01.02.2018. Okresný súd Brezno vo veci samej rozsudkom č. k. 8P/71/2018 zo dňa 10.07.2018, právoplatným 31.08.2018 obidvom maloletým nariadil ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Polomka, rodičov maloletých detí zaviazal prispievať na maloleté deti výživným v minimálnej výške na účet Centra pre deti a rodiny Polomka. V čase nariadenia ústavnej starostlivosti mladší syn narodený XX.XX.XXXX nemal určené meno, mal len priezvisko X.. V tom čase ho pravdepodobne v náhradnej profesionálnej rodine nazývali Y., čo je na niekoľkých miestach uvedené v odôvodnení rozsudku č. k. 8P/71/2018-64 zo dňa 10.07.2018. Uznesením Okresného súdu Brezno č. k. 1P/9/2018-56 zo dňa 13.08.2018, právoplatným 28.09.2018 však bolo maloletému určené meno X.. Okresný súd Brezno rozsudkom č. k. 8P/204/2019-61 zo dňa 07.04.2020 vyhlásil maloleté deti za osvojiteľné, rozsudok ešte nie je právoplatný.

Aj keď v správach Centra pre deti a rodiny Polomka sa uvádza, že rodičia sa s maloletými deťmi stretli, resp. že sa s Centrom kontaktovali telefonicky, súd má za to, že sa týchto stretnutí zúčastnila iba matka maloletých detí, prípadne ona telefonovala a osobou, ktorú Centrum považovalo za otca detí bol matkin priateľ X. R., nar. XX.XX.XXXX, nakoľko matka už 31.01.2018 pred Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno uviedla, že so svojim manželom H. X. nežije, že žije s priateľom X. R. a pred týmto úradom dňa 20.11.2019 naďalej potvrdila spoluzitíe s priateľom s tým, že s ním je tehotná v 6 mesiaci. Z toho má súd za to, že matka aj keď prejavila aký-taký záujem o maloleté deti, tento záujem nemožno hodnotiť ako skutočný. Otec maloletých detí H. X. o ne neprejavil žiadny záujem. Obidvaja rodičia neprispievali na výživu maloletých detí, dlh na výživnom, ktoré im súd vyčíslił nevyrovnali.

Od umiestnenia maloletých detí v ústavnej starostlivosti rodičia o nich neprejavujú žiaden skutočný záujem.

Obidvaja rodičia maloletých detí zneužívali svoje rodičovské práva a povinnosti tým, že starostlivosť o maloleté deti zanedbávali, v dôsledku čoho maloleté deti neodkladným opatrením boli odovzdané do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Polomka, v ktorom im následne vo veci samej bola nariadená aj ústavná starostlivosť. Počas ústavnej starostlivosti rodičia neprejavovali o maloleté deti skutočný záujem, neprispievali na ne ani výživným. Z týchto dôvodov súd obidvoch rodičov maloletých detí pozbavil výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k obidvom maloletým - D. a X..

17. Nakoľko pozbavením rodičov výkonu rodičovských práv vznikla situácia, že maloleté deti nemajú svojho zákonného zástupcu, preto im súd ustanovil poručníka Obec Šumiac, ktorý je povinný a oprávnený maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti o ne bez vykonávania osobnej starostlivosti o maloleté deti.

18. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.